

Fővárosi Ítéltábla
9. Pf. 22.277/2011/4.

A Fővárosi Ítéltábla, dr. Deák Dávid (Dr. Deák Dávid Ügyvédi Iroda) ügyvéd által képviselt I.r., II.r. és III.r. felperesnek a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Jogi Szolgáltatási Főosztály (1055 Budapest, Kossuth tér 4., ügyintéző: jogtanácsos) által képviselt Magyar Állam alperes ellen **kártalanítás** iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. október 20. napján kelt 38. P. 23.388/2009/36. számú ítélete ellen a III.r. felperes 2011. november 3. napján 37. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a III. rendű felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési illetéket állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás:

A 2008. február 19. napján előterjesztett, utóbb többször módosított kereset szerint a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2006. november 3. napján meghozott 4. számú végzésével elrendelt előzetes letartóztatásra alapozva az I.r. felperes a fogvatartásban töltött négy hónap tíz nap időtartamra 563.333 Ft jövedelem-kiesés és 4.000.000 Ft nem vagyoni kár, ezek 2008. február 19. napjától járó késedelmi kamata; a II.r. felperes a minimálbér alapulvételével a fogvatartásban töltött negyvenkilenc napra 102.083 Ft jövedelem-kiesés, lakásbérleti szerződése felmondása miatt három havi kaució elvesztése címén 135.000 Ft, ezen összegek után 2008. február 19. napjától járó késedelmi kamat, a büntetés-végrehajtási intézetben felmerült telefon- és kiétkeztetési költség címén 31.055 Ft, az általa megvásárolni szándékozott Ford Mondeo típusú személygépkocsira kifizetett, de elvesztett 100.000 Ft előleg és ezek 2009. március 28. napjától járó késedelmi

kamata, továbbá 2.000.000 Ft nem vagyoni kár és ennek 2008. február 19. napjától járó késedelmi kamata; a III.r. felperes a fogvatartásban töltött harmincnégy napra a minimálbér alapulvételével 70.833 Ft jövedelem-kiesés, lakásbérleti szerződése felmondása miatt három havi kaució elvesztése címén 135.000 Ft, ezen összegek után 2008. február 19. napjától járó késedelmi kamat, 12.000.000 Ft lakásból eltűnt pénz, 58.949 Ft letéti összeg, 40.603 Ft telefon- és kiétkeztetési költség és ezek 2009. március 28. napjától járó késedelmi kamata, továbbá 3.000.000 Ft nem vagyoni kár és ennek 2008. február 19. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A nem vagyoni kár vonatkozásában a felperesek hivatkoztak arra, miszerint megviselte őket az a körülmény, hogy alaptalanul előzetes letartóztatásba kerültek. A személyes szabadságuktól való megfosztásuk, az embertelen börtönbeli körülmények és a szeretteiktől történő elszakításuk által okozott szenvedés rendkívül nehezen elviselhető terhet jelentett számukra. Ezt az érzést csak tovább fokozta az a tudat, hogy annak ellenére, hogy a bűncselekményt nem követték el, komolyan számolniuk kellett azzal a lehetőséggel is, hogy előzetes letartóztatásuk jóval hosszabb lesz, illetve akár azzal is, hogy elítélik őket. A III.r. felperest - előadása szerint - megviselte, hogy élettársa gyermekei, akiket ő nevelt, elfordultak tőle, továbbá e letartóztatás miatt utóbb három évig IV. - szigorított - őrzési fokozatban volt. Keresetüket a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 580. § (1) bekezdés I. c) pontjára, 582. §-ára alapozták.

Az alperes a kereset jogalapját elismerte. Az I.r. felperes által érvényesített elmaradt jövedelmet 44.048 Ft erejéig fogadta el, ezt meghaladóan azonban mindhárom felperes valamennyi vagyoni kárigényét elutasítani kérte. Előadta, hogy kártalanítási kötelezettsége kizárólag a felperesek előzetes letartóztatásával kétséget kizáróan okozati összefüggésben álló károkért áll fenn. A nem vagyoni kár tekintetében nem vitatta a személyi szabadság jogszerű megvonásával önmagában együtt járó nem vagyoni sérelem fennállását, a börtönviszonyok elviselésével általában együtt járó fizikai és pszichés terheket, valamint a személyi kapcsolatok beszűkülését, mint köztudomású és bizonyításra nem szoruló tényeket. Ezt meghaladó sérelmekről azonban akként nyilatkozott, hogy azokat a felperesek nem bizonyították. A felperesek által megjelölt nem vagyoni kárt eltúlzottnak tartotta, és a bíróságtól kérte mérlegelés alapján a megállapítást.

A Fővárosi Bíróság 2011. október 20. napján meghozott 38. P. 23.388/2009/36. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. felperesnek 944.048 Ft-ot, a II.r. felperesnek 450.000 Ft-ot, a III.r. felperesnek 200.000 Ft-ot, ezen összegek után 2008. február 19. napjától a kifizetés napjáig terjedő időszakra a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az I.r. felperest 217.200 Ft, a II.r. felperest 115.100 Ft le nem rótt illeték külön felhívásra az állam javára történő megfizetésére, a fennmaradó 567.700 Ft le nem rótt illetékről akként rendelkezett, hogy az állam terhén marad. Az I.r. felperest 133.700 Ft, a II.r. felperest 73.400 Ft, a

III.r. felperest 400.000 Ft perköltség 15 napon belül az alperesnek történő megfizetésére kötelezte.

Ítéletének jogi indokolásában az elsőfokú bíróság ismertette a Be. 580. § (1) bekezdés I. c) pontját, 582. § (1), (2), 584. § (2), (4) bekezdéseit, a Ptk. 355. § (1), (4) bekezdéseit, a Pp. 164. § (1) és 206. § (1) bekezdéseit. Köztudomású tényként (Pp. 163. § (3) bekezdés) értékelte, hogy a személyi szabadság hosszabb időtartamú jelentős korlátozása, a börtönviszonyok fizikai és pszichikai vonatkozásban egyaránt megterhelőek, és általában is károsak. Az ennek során elszenvedett „sérülések” a szabadulást követő életvitelben, munkahelyi elhelyezkedésben és a munkavégzésben is hátrányt jelenthetnek. A nem vagyoni kárpótlásnak tehát az a rendeltetése, hogy enyhítse a hátrányokat, és segítse a belőlük eredő nehézségek leküzdését (BH. 1998. 182.). Azt azonban, hogy az elszenvedett szabadságelvonással szükségképpen felmerülő hátrányon túl súlyosabb káruk keletkeztek, a felpereseknek kellett volna bizonyítaniuk.

A kártalanítás fogalmilag egy nem jogellenes magatartásért a törvény által rendelt helytállási kötelezettséget jelent. Az Alkotmánybíróság döntéseire utalva rögzítette, hogy a személyes szabadság jogszerű, tehát törvényes elvonása is okozhat alaptalan sérelmet. Az egyes korlátozó rendelkezések csak akkor fogadhatóak el alkotmányszerűnek, ha az általuk elérni kívánt és alkotmányosan is elismert célhoz képest a korlátozás szükségszerű és arányos. Az állam kártalanítási kötelezettségének alapja ugyanis nem az eljárási kényszerintézkedés (vagy a büntetés) jogtalansága, hanem az, hogy a jogállam nem háríthatja el a büntetőhatalom gyakorlásából adódó felelősséget olyan esetben, amikor valaki formailag jogszerűen, de érdemben alaptalanul szenved joghátrányt a büntető igazságszolgáltatásban. Jelen esetben tehát a bíróság által a Be. engedélye alapján elrendelt és fenntartott előzetes letartóztatáshoz rendel a Be. meghatározott esetekben az alperest terhelő kártalanítási kötelezettséget, mint az eljárási kényszercselekménnyel okozott sérelmek orvoslására alkalmas eszközt.

Az alperes a kereset jogalapját nem vitatta. A felpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy az előzetes letartóztatással okozati összefüggésben a keresetben megjelölt káruk keletkezett, és hogy mi volt azok összege. A nem vagyoni kár iránti igény tekintetében az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felpereseknek kifejezetten az előzetes letartóztatással okozati összefüggésbe hozható nem vagyoni hátrányai nem haladták meg az ilyen fogvatartással szükségszerűen együtt járó fizikai és pszichikai terheket. Döntő súllyal értékelte a szabadságelvonás időtartamát. A II.r. és III.r. felperesek előzetes letartóztatása alig egy hónapot meghaladó tartamú volt, és a kialakult gyakorlat a szabadság huzamosabb idejű korlátozását minősíti olyan körülménynek, amivel együtt járó fizikai és lelki terhek külön bizonyítás nélkül köztudomásúnak tekintendők. Az egy hónap a huzamosabb idő alsó határa. Az I. és III. felperesek vonatkozásában figyelembe vette azt a körülményt is, hogy a per tárgyát képező előzetes letartóztatást megelőzően az I.r. felperes két év hat hónap börtönbüntetést töltött ki, és már korábban is volt büntetve, majd 2008. év során ismét előzetes

letartóztatásba került, míg a III.r. felperesnek saját előadása volt, miszerint már huszonhárom évet töltött szabadságelvonás hatálya alatt. Esetükben a nem vagyoni sérelmek nem eshetnek azonos megítélés alá olyan személyek nem vagyoni sérelmeivel, akik szabadságelvonást még nem álltak ki. Az I.r. felperes nem bizonyította kétséget kizáró módon, hogy élettársi kapcsolata kizárólag a perrel érintett négy hónap tíz nap előzetes letartóztatás miatt szakadt volna meg. Az élettárs tanúvallomásából az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy ő az I.r. felperes büntetett előéletével tisztában volt, és bár akként nyilatkozott, hogy a kapcsolatukat kizárólag a perbeli fogvatartás befolyásolta, nem tekinthető kétséget kizáró módon történő bizonyításnak abban a körben, hogy csak és kizárólag a jelen perrel érintett előzetes letartóztatás miatt szakadt volna meg a kapcsolatuk. Az is elhangzott, hogy az I.r. felperessel tartják a kapcsolatot, arra pedig a tanú nem adott egyértelmű választ, hogy a kapcsolatuk helyreállítására ne lenne lehetőség.

A II.r. felperes esetében nem történt meg annak bizonyítása, hogy idegileg tönkrement volna, depresszió állna fenn nála, és ezt az állapotát a per tárgyát képező fogvatartás okozta volna. A II.r. alperes által hivatkozott egyéb körülmények sem lettek igazolva.

A III.r. felperes sem bizonyított kétséget kizáróan a fogvatartással szükségszerűen együtt járó fizikai és pszichikai terheket meghaladó nem vagyoni hátrányt. Így nem bizonyította, hogy a IV. őrzési fokozatba kerülése, annak három évig fenntartása a jelen perben hivatkozott egy hónap és öt nap előzetes fogvatartásból következett, és azt sem, hogy a családi kapcsolatai kizárólag ezen fogvatartás miatt romlottak meg.

Az elsőfokú bíróság e körülmények mérlegelése alapján az I.r. felperesnek 900.000 Ft, a II.r. felperesnek 450.000 Ft, a III.r. felperesnek 200.000 Ft nem vagyoni kártalanítást állapított meg olyanként, mint ami elegendő az előzetes letartóztatás miatt elszenvedett nem vagyoni hátrányok enyhítésére.

A vagyoni károk között érvényesített jövedelem-kiesés tekintetében egyedül az I.r. felperes esetében állt rendelkezésre az előzetes fogvatartást megelőző 2006. évi keresetre adat, ami alapján az alperes az érvényesített teljes időszakra 44.048 Ft követelést elismert. Az alperesi elismerésen felül az I.r. felperes jövedelem-kiesés címén érvényesített igényét az elsőfokú bíróság elutasította, mert a hivatkozott összegű, 130.000 Ft havi jövedelmet kétséget kizáró módon nem tudta bizonyítani. A II. és III.r. felperések jövedelem-kiesésre alapozott keresetét azért utasította el, mert nem bizonyították kétséget kizáró módon azt, hogy az előzetes letartóztatásukat megelőzően rendszeres jövedelemszerző tevékenységet folytattak volna, és abból rendszeres havi jövedelmük származott. A jövedelem-kiesés vonatkozásában kizárólag a rendszeres foglalkoztatottság kapcsán szerzett, bejelentett jövedelem vehető figyelembe, ami kizárólag bejelentett foglalkoztatás esetén állapítható meg. Az igazságszolgáltatás keretében a nem legális, a fekete gazdaságot erősítő jövedelmek elmaradása az alperessel szemben kártalanítási eljárásban nem érvényesíthetők.

A II. és III.r. felperések kérték a lakásbérleti szerződésük felmondása folytán háromhavi kaució, illetőleg bérleti díj elvesztése címén az alperes kötelezését

fejenként 135.000 Ft megfizetésére. Kétséget kizáró módon azonban az elsőfokú bíróság szerint nem bizonyították sem azt, hogy a bérleti díjat illetőleg a kauciót kizárólag az előzetes fogvatartással okozati összefüggésben vették el, sem pedig a követelés összepszerűségét. Az elsőfokú bíróság tanúként hallgatta ki a bérbeadót, aki elmondta, hogy a lakásbérlet tárgyában a III.r. felperessel kötött írásbeli szerződést, a II.r. felperes nem volt szerződő fél. A szerződés szerint a bérleti díj 65.000 Ft + rezsi volt, és még kéthavi kaució lett kifizetve. Előadása szerint miután a bérlőket nem tudta elérni, ezért III.r. felperes címére levelet küldött arról, hogy felbontja a szerződést, majd a lakáson kívül elhelyezkedő villanyórát lekapcsolta. A lakáshoz kulcsa nem volt, mert két garnitúra kulcsot a II. és III.r. felpereseknek átadott. Ezt követően a III.r. felperes felhívta, és elmondta, hogy akadályoztatva van, a lakásbérleti szerződést felmondja, egy megbízott - akinek átadja a kulcsot - a holmiját elszállítja a lakásból. Ezt követően az előre egyeztetett időpontban a megbízott másodmagával megjelent, nála volt egy garnitúra lakáskulcs, amit a bérbeadó utóbb megkapott. A tanú elmondása szerint a szerződést a bérleti díj fizetésének elmaradása miatt mondta fel, amellyel kapcsolatosan az előzetes letartóztatással fennálló okozati összefüggés kétséget kizáró módon nem bizonyítható. A II. és III.r. felpereseknek ugyanis lehetőségük lett volna arra, hogy valamely hozzátartozójuk a bérleti díjat kifizesse, illetve a bérbeadóval a kapcsolatot felvegye, így a szerződés felmondása nem volt szükségszerű. A kaucióról a tanú elmondta, hogy az általa a II. és III.r. felpereseknek átadott lakáskulccsal jelentkező két hölggyel teljes körűen elszámolt, a felmerült rezsiköltség levonásával a kauciót részükre visszaadta. Megjegyezte az elsőfokú bíróság, hogy a tanú által közölt összegű bérleti díj és kaució eltért a II. és III.r. felperesek által megjelölt összepszerűségtől, de a II. és III.r. felperesek nyilatkozatai is eltértek egymástól, így nem volt kétséget kizáró módon megállapítható, hogy az átadás ki által és kinek a pénzéből történt, így melyik felperes lenne jogosult az igény érvényesítésére.

A II. és III.r. felperesek telefon- és kiérteztetési költség, a III.r. felperes letéti pénz címén érvényesített követeléseit az elsőfokú bíróság szintén elutasította. Ezek olyan költségeket tartalmaznak, amelyeket a szabadlábon történő védekezés esetén a rendes életvitel körében is finanszírozniuk kellett volna a felpereseknek, minthogy élelmiszert, tisztálkodó szereket, cigarettát szabadlábon történő védekezés esetén is vásároltak volna. Kártalanítás körében kizárólag azon költségek érvényesíthetők, amelyek a szabadlábon történő védekezés esetén felmerült fogyasztáson felüli többletköltséget jelentenek, kifejezetten az előzetes letartóztatással állnak okozati összefüggésben. Ilyen többletköltségeket azonban a II. és III.r. felperesek nem jelöltek meg, felmerültüket és mértéküket sem bizonyították, ennek hiányában a Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján kárként nem értékelhetők. Az elsőfokú bíróság ugyanezt tekintette irányadónak a telefonköltségre, hiszen szabadlábon történő védekezés esetén is keletkezett volna telefonköltség, legfeljebb a hívott személyek körében és a hívások gyakoriságában lehetett volna eltérés, amit azonban a II. és III.r. felperesek szintén nem igazoltak. A letéti pénzeket a III.r. felperes magára fordította, azt saját szükségleteire használta fel, a fogvatartással okozati összefüggésben álló többletköltséget ebben a körben sem igazolt.

Az elsőfokú bíróság a Ford Mondeo típusú személygépkocsi vásárlásával összefüggésben a II.r. felperes által érvényesített 100.000 Ft elveszített előlegre vonatkozó igényt szintén elutasította, mert nem bizonyította kétséget kizáró módon sem a kár felmerültét, sem az előzetes letartóztatással fennálló okozati összefüggését. A 100.000 Ft befizetett előleg jogszabály értelmében a II.r. felperesnek visszajárt illetőleg visszajárt volna, így ezzel kapcsolatos igény a kár bekövetkeztének bizonyítottsága hiányában kártalanítás címén nem érvényesíthető.

A lakásból eltűnt 12.000.000 Ft-tal kapcsolatos követelést az elsőfokú bíróság azért minősítette alaptalannak, mert a III.r. felperes nem bizonyította kétséget kizáró módon sem a kár bekövetkeztét, sem az előzetes letartóztatással fennálló okozati összefüggést. A III.r. felperes csatolt egy átvételi elismervényt, miszerint 2006. október 23. napján ezt az összeget a testvérétől átvette, de annak kétséget kizáró bizonyítása nem történt meg, hogy ez a pénzösszeg ténylegesen az albérleti lakásban volt, és onnan a III.r. felperes rendelkezése alól az előzetes letartóztatással okozati összefüggésben került ki. A bérbeadó tanúvallomása szerint a lakáshoz kizárólag a II. és III.r. felperesek rendelkeztek kulccsal, így az, hogy ez a kulcs rendelkezésük alól kikerült, és azzal harmadik személy a lakásba bejutott, és onnan - akár a II. és III.r. felperesek megbízásából, akár anélkül - dolgokat elszállított, nem érvényesíthető az alperessel szemben a kártalanítási eljárásban.

Az elsőfokú bíróság mellőzte a III.r. felperes testvérenek tanúkénti kihallgatását, mert felhívás ellenére idézhetőségi címét nem jelentették be.

A perköltségről szóló rendelkezést a Pp. 81. § (1) bekezdésével indokolta utalva arra, hogy a III.r. felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt kereseti illeték az állam terhén marad.

A III.r. felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a nem vagyoni kártérítés összegének 3.000.000 Ft-ra, annak a bírósági igényérvényesítéstől számított késedelmi kamatára történő felemelését kérte. Bár az elsőfokú bíróság az irányadó tényállást alapvetően helyesen állapította meg, egyes körülményeket, így az ún. IV. őrzési fokozatba kerülését, mint többlétsérelmet, annak az alapüggyel való összefüggését nem megfelelő módon és súllyal értékelte. A harmincöt napig tartó előzetes letartóztatás miatt megállapított 200.000 Ft nem vagyoni kár elenyészően kevés, és nem alkalmas az elszenvedett nem vagyoni sérelmek kiküszöbölésére. Az a körülmény, hogy az alapügyön kívül is igen sok időt töltött fogvatartásban, és hogy aktuálisan is végrehajtandó büntetését tölti, nem indokolja, hogy az utóbb alaptalannak bizonyult előzetes letartóztatás miatti nem vagyoni kárigényét a bíróság a bírói gyakorlathoz képest is kis összegben állapítsa meg. Becsatolta azt a büntetés-végrehajtási intézet által kiadott okiratot, amely igazolja, hogy pontosan mikor került IV., a létező legszigorúbb őrzési fokozatba. Ennél „kétséget kizáróbb” bizonyítás fogalmilag kizárt. A büntetés-végrehajtási intézet nem ad ki olyan igazolást, amiből az is kiderül, hogy egy ilyen döntésnek pontosan mi áll a háttérében. Az igazolásban szereplő dátum egy olyan,

az előzetes letartóztatás idejére eső nap, amikor szembesítésre vitték az alapügy nyomozását végző rendőrkapitányságra. Ekkor közölték vele, hogy el fogják intézni IV. őrzési fokozatba kerülését egy rendőrtiszttel kialakult konfliktusa miatt. E körben az elsőfokú bíróság nem megfelelő módon mérlegelte a rendelkezésére álló adatokat. Megjegyezte, hogy az alapügy egyáltalán nem volt nagy tárgyi súlyú, ilyen gyanúsítás mellett a IV. őrzési fokozatot önmagában a gyanúsítás nem indokolta. A szigorított őrzésnek lehetett volna oka valamely a fogvatartás alatt elkövetett fegyelmi vétség, de erre a büntetés-végrehajtási dokumentációból nem vonható le következtetés. Nem lehetett más oka, mint maga az alapügyben való előzetes letartóztatása. A legszigorúbb őrzési fokozatban nem „csak” az előzetes letartóztatás ideje alatt, hanem azt követően még további három évig volt. Már az elsőfokú eljárásban előadta, hogy a szigorított körülmények milyen módon növelték még inkább elviselhetetlen mértékűvé a fogvatartással amúgy is együtt járó szenvedéseit. A nem vagyoni kártérítés mértékénél a jogsértés súlyára és annak tartósságára kell figyelemmel lenni. A megítélendő kártérítés mértékével kapcsolatban pedig a Ptk. 355. § (4) bekezdése ad eligazítást, miszerint „azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.” Meggyőződése, hogy az általa követelt 3.000.000 Ft a legkevésbé sem eltúlzott, sőt a bírósági gyakorlatnak is megfelelő.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, mert az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és abból megfelelő jogi következtetéseket vont le, amikor a III.r. felperesnek nem vagyoni kártérítésként 200.000 Ft marasztalási összeget állapított meg. Az ítélet indokolását is helytállónak minősítette, a fellebbezésben foglaltak pedig nem alkalmasak az elsőfokú ítélet megváltoztatására. Az elsőfokú bíróság által megállapított marasztalási összeg - figyelemmel az alperesnek a nem vagyoni sérelmekért a Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján fennálló kárpótlási kötelezettségére - megfelel a perben feltárt és az elsőfokú ítéletben részletezett, alperes által nem vitatott helyes tényállás alapján - okszerűen levonható következtetéssel arányos mérlegelés követelményének, illetőleg a III.r. felperest ért nem vagyoni sérelmek súlyának. A per adatai egybevetésével történő mérlegelés követelményének szem előtt tartásával az elsőfokú bíróság okszerű következtetést vont le a kártalanítás mértékére. Az elsőfokú bíróság által értékelt tényezők (az előzetes letartóztatásban töltött idő mértéke, az hogy a III.r. felperes összesen huszonhárom évet töltött börtönben) egyéb bizonyítékok, és bizonyítási indítványok hiányában, önmagukban indokolják a megállapított kártalanítás mértékét. Egyéb többlétsérelmet a III.r. felperes az elsőfokú eljárás során nem bizonyított. A III.r. felperes az elsőfokú bíróság eljárása alatt állította, hogy a per tárgyát képező ügy miatt került IV. őrzési fokozatba, és volt ott három évig, ami súlyos hátrányokat jelentett számára. A III.r. felperes 2006. november 4. és december 7. napja között volt előzetes letartóztatásban, és a büntetés-végrehajtási intézettől származó igazolás szerint 2006. november 30. napján került IV. őrzési fokozatba. Így alperes szerint nem bizonyított, hogy ezen üggyel összefüggésben került szigorított őrizetbe, és nem más okok miatt. A fellebbezésben kért 3.000.000 Ft marasztalási összeg harmincöt napra eltúlzott, és

nem megalapozott. Nincs olyan állítás a III.r. felperes fellebbezésében, amely indokolná az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított marasztalási összeg nagymértékű felemelését. A nem vagyoni kárnak - ahogy arra a 34/1992. (VI. 1.) AB határozat rámutat - objektív mércéje nincs, annak megítélésében egyedül a bíróságok mértéktartásának lehet meghatározó szerepe.

Fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett az I. és II.r. felperesekre vonatkozó valamennyi ítéleti rendelkezés, csakúgy mint a III.r. felperes vagyoni kár megtérítésére irányuló kereseti kérelmét elutasító rendelkezés (Pp. 228. § (4) bekezdés). A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletnek a III.r. felperes nem vagyoni kárra vonatkozó kereseti kérelmét elbíráló rendelkezését érintette.

A III.r. felperes fellebbezése a következők szerint nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a tényállást helyesen állapította meg.

Az nem volt vitás, hogy az alperest a Be. 580. § (1) bekezdés I. c) pontja alapján kártalanítási kötelezettség terheli a III. felperes harmincöt nap tartamú előzetes letartóztatása miatt. A másodfokú eljárásban a nem vagyoni kárra vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezést kellett vizsgálni. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során feltárta, ítéletében pedig megjelölte azokat a szempontokat, amelyek alapján a nem vagyoni kárt meghatározta. A felperes fellebbezésében egyedül arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság nem kellő súllyal vette figyelembe, hogy már a per tárgyát képező fogvatartása alatt 2006. november 30. napján elrendelték IV. őrzési fokozatát, ami fennmaradt azt követően is, hogy a jelen üggyel összefüggő letartóztatását megszüntették, de elrendelték más ügy miatti letartóztatását. A III.r. felperes saját előadása volt (Pesti Központi Kerületi Bíróság számú jegyzőkönyv 6. oldal 3. bekezdés), hogy amikor a per tárgyát képező letartóztatását elrendelték, más bűncselekmény miatt büntetőeljárás folyt ellene, és lakhelyelhagyási tilalom alatt állt. Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte, hogy a III.r. felperes a személyi szabadság korlátozásával általában együtt járó, a bírói gyakorlat által köztudomásúnak tartott sérelmeken felüli sérelmeket nem bizonyított. Egyetlen többletkörülményt hívott fel, és erre alapozta a fellebbezését is, vagyis, hogy a per tárgyát képező előzetes letartóztatása alatt IV. biztonsági csoportba sorolták. Amit e tárgyban bizonyított az volt, hogy 2006. november 30-ától IV. biztonsági csoportba került, és volt ott még nyolc napig. A büntetés-végrehajtási intézet igazolásából más nem derült ki, így az sem, hogy e besorolást mi indokolta. A szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás végrehajtásának szabályairól szóló 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet 42. §-a szabályozza a biztonsági csoportba sorolást. A III.r. felperest a befogadásakor még nem sorolták a IV., legszigorúbbnak minősülő biztonsági csoportba, oda fogvatartása 27. napján került. Mivel a biztonsági csoportba sorolásnál alapvetően az érintett fogvatartott személyi tulajdonságait, magatartását veszik figyelembe, nem mondható ki, hogy a IV. biztonsági csoportba sorolás pusztán a per tárgyát képező letartóztatásból eredt. Ennek bizonyítása a III.r. felperest terhelte volna, de nem történt meg. Az IM

rendelet 44. § (2) bekezdése értelmében a III.r. felperes a biztonsági csoportba besorolás indokairól tájékoztatást kérhetett volna, bár kétségtelen a tájékoztatás csak adható, ha az a fogvatartás biztonságát nem veszélyezteti. A III.r. felperes azonban nem kérte a besorolás okának közlését, így meg sem kísérelte tisztázni annak indokát.

Az elsőfokú bíróság tehát helyesen járt el, hogy a többlétsérem bizonyítása hiányában csak a köztudomású, ezért bizonyításra nem szoruló a személyi szabadság korlátozásával járó hátrányokat értékelte. Nem volt olyan többlétsérem, amit a másodfokú bíróság számba vehetett volna, ezáltal a megállapított nem vagyoni kártalanítás összegét felülmérlegelhette volna (Pp. 206. §), és erre alapozva az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

A másodfokú eljárásra a Pp. 239. §-a alapján irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében a III.r. felperes köteles az alperes képviselőjével felmerült, a kifejtett tevékenységgel arányosan megállapított jogtanácsosi munkadíjat megtéríteni. A felperes költségmentessége folytán a le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli (az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdés, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdés, 14. §).

, 2012. április 19.

Dr. Tölgy-Molnár László sk.
a tanács elnöke

Dr. Madarász Anna sk.
előadó bíró

Dr. Hóbl Katalin sk.
bíró

A kiadmány hitelül: